No. 225. 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Woensdag 21 September.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, gelezen rekwest van PETRUS LEONARDUS JOHANNES VERMEULEN, houdende verzoek om toestemming tot het oprigten eener BROODBAKKERIJ, in de huizinge staande en gelegen binnen deze Stad in de Nieuwstraat wijk B, N°. 217.

Gelet op het Koninklijk besluit van 31 Januarij 1824 (Staatsblad n°. 19) aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige fabrieken en trafieken, ten gevolge van beleide informatien DE COMMODO ET INCOMMODO.

Brengen bij deze het door PETRUS LEONARDUS JOHANNES VERMEULEN, gedane verzoek, ter kennisse der Ingezetenen, inzonderheid aan de bewoners der huizen, staande naast de op te rigtene BROODBAKKERIJ, om, ingeval iemand zou vermeenen zich daartegen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar, binnen VEERTIEN DAGEN na dato, aan Burgemeester en Wethouders SCHRIFTELIJK in te leveren, zullende het daarvoor worden gehouden, dat van deze toestemming is gebleken, wanneer te dezen aanzien het stilzwijgen wordt in acht genomen of de gegrondheid de bezwaren twijfelachtig mogt zijn.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 19. September 1836.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHATTLEKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Heden (19 September) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 100¼; O. Metal. 101⅞; Sp. Ardoin 24⅞, 24; Differed. 8¾, ⅞; Nap. rent. 92; Sicil. 92; Rom. L. 100; Braz. 84. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ⅛ pCt. verlies k. z.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den September.

De *Moniteur* bevestigt heden, dat de graaf *de Latour Maubourg* tot gezant te Madrid is benoemd.

Omtrent de vervulling der nog openstaande plaatsen in het ministerie is niets naders bekend. Men wil dat de maarschalk *Molitor* nog geen bepaald antwoord heeft gegeven, terwijl de heer *Martin* op het punt zoude zijn, om de portefeuille van koophandel te weigeren. Het *Journal des Débats* zegt, dat men zich volstrekt niet moet verwonderen over de traagheid, waarmede het bestuur wordt zamengesteld, daar de meest geschikte personen, na het sluiten der zitting van de wetgevende kamers, de hoofdstad hebben verlaten.

Door de telegraaf vernam men gisteren, dat de gravin *von Lipano*, de zuster van *Napoleon* en weduwe van den gewezen koning van Napels, *Murat*, met de stoomboot *le Sully*, van Livorno te Marseille is aangekomen en zich herwaarts meende te begeven.

Nadere berigten uit Madrid van den 9den vermelden, dat er dien dag een dekreet werd uitgevaardigd, waarbij alle de inkomsten der hooge geestelijken, die zich de nieuwe orde van zaken ongeneigd betoonen, ten behoeve van de schatkist zijn verbeurd verklaard.

Bij een ander dekreet wil men de officieren die zich buiten 's lands hebben begeven, of zich in 't algemeen van hunne korpsen hebben verwijderd, onmiddellijk terug roepen, onder bedreiging dat zij hunnen rang, bezoldiging en eereteekenen zullen verliezen wanneer zij aan die oproeping geen gehoor geven.

Nog schrijft men dat het Spaansch gouvernement eene som van 30 millioenen realen naar het Noorderleger zou gezonden hebben, en tevens zorg wilde dragen, dat de interessen die met den 1sten November komen te vervallen, naauwkeurig worden betaald. Intusschen zou men volgens bijzondere berigten aan de mogelijkheid dier betaling moeten twijfelen.

De kapitein-generaal van Arragon, de generaal *Evaristo San Miguel* geeft bij een rapport van den 5den te kennen, dat het hem gelukt is Gandesa te ontzetten, dat door *Cabrera* werd belegerd. Daarentegen schrijft men van de grenzen, dat de karlisten in Arragon volkomen meester zijn, en het zoogenaamd leger van het centrum, dat hen in die provincien moest in bedwang houden, geheel is ontbonden.

Uit Bayonne meldt men van den 12den, dat men aldaar sints onderscheiden dagen niets van den generaal *Lebeau* had vernomen, die zich noodwendig in eenen zeer gevaarlijken toestand moest bevinden daar hem de ondersteuning die hem vroeger was toegezegd, niet werd nagezonden.

De beruchte generaal *van Halen* schijnt het leger der koningin te hebben verlaten, en men doet alle moeite om zijn verblijf op te sporen.

Een bulletin der karlisten, van den 9den uit het hoofdkwartier te Hernani gedagteekend, bevestigd dat de troepen van den generaal *Evans*, bij den aanval op de hoogten van Amezagada met verlies zijn teruggedreven.

— Ter beurze van heden (17 *September*) waren genoteerd: 5 pCt. 106,60; 3 pCt. 79,65; Nap. renten 99,50; Sp. 5 pCt. 28¼; Pass. 8¾; Rom. L. 103.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 20sten September.

Met den 1sten October aanstaanden zijn benoemd, tot adelborsten der 1ste klasse bij de Nederlandsche Marine, de adelborsten der 2de klasse op het Koninklijk Instituut te Medemblik, *J. Vos*, *H. D. A. Smits*, *R. L. de Haes*, *W. Velsberg*, *G. F. G. Gobius*, *A. R. Blommendaal*, *A. A. van Gendt*, *C. A. Vrede*, *C. W. M. van de Velde*, *J. G. Steigeur*, *J. van Gogh*, Jhr. *J. H. van Cappellen*, *H. Engelman Kleinheus*, *J. C. Holtzapfel*, *J. E. W. B. van Raders*, *J. B. E. von Schmidt auf Altenstadt* en Jhr. *F. de Casembroot*, terwijl de adelborst voor de zee-dienst *H. de Haan Hugenholtz* zal overgaan bij die voor het korps mariniers, en de adelborst voor den scheedsbouw *F. Scheidius* is benoemd tot leerling bij de constructie op 's Rijks werf te Rotterdam.

— Bij eene circulaire aanschrijving zijn de heeren gouverneurs aangeschreven, om orders te stellen dat de leerlooijers, vrijdom genietende van de belasting op het zout, ten behoeve hunner trafieken, in het vervolg, genoemd zout niet meer vermengen met zand of andere specien, maar dat, voor zoo ver zij, bij den inslag van dat artikel, het zout niet mogten verlangen te besproeijen met afkooksel van gentiaan-wortel, zoo als zulks bij eene vroegere beschikking der administratie van 31 mei 1830 is bepaald, zij gehouden zullen zijn elke honderd pond zout te vermengen met vijf pond snuif, of gemalen afval van tabakstellen.

— Men schrijft uit 's Gravenhage:

„Laatstleden Donderdag in den namiddag stortte het zoontje van den hooiweger *Muiser* alhier, bij de brug aan den Nieuwen Uitleg in het water, en was reeds zinkende in levensgevaar, toen *J. B. Feijsinge*, adsistentbode bij het departement van kolonien, een man van reeds gevorderden leeftijd en vader van volwassen kinderen, toevallig voorbij komende en het ongeval vernemende, zich oogenblikkelijk van zijne bovenkleederen ontdeed, in het water sprong en het geluk had den jeugdigen knaap te redden en aan zijne betrekkingen terug te geven. Men verneemt dat het nu de derde maal is, dat de redder op deze wijs zijne menschlievendheid aan den dag heeft gelegd.”

— Men meldt uit Zwolle, het volgend treurig ongeval:

„*Jan Zwakenberg*, van beroep wagenmakersknecht, met een schuitje op het zwarte water naar de stad roeijende, stootte op de hoogte der zaagmolens tegen het Amsterdamsche beurtschip, dat van deze stad voer; door de hevige noordoostelijke koelte en geen van beide elkander bemerkende, raakte het schuitje onder het vaartuig, met dat ongelukkig gevolg, dat *Zwakenberg* in de diepte stortte en zijn leven in de golven moest eindigen.”

— HH. KK. HH. de Pruissische Prinsen zijn den 12den dezer uit Dusseldorf vertrokken, om hunne reis over Elberfeld naar Westphalen voort te zetten, en aldaar het kamp bij Salzkotten te gaan bezoeken. Bij gelegenheid van het verblijf der Prinsen te Keulen, hebben dezelve onder anderen op den Rhijn de plegtigheid bijgewoond van het doopen van twee nieuwe stoombooten der stoombootmaatschappij, welke de namen zullen voeren van: *Kroonprins van Pruissen* en *Prins Wilhelm van Pruissen*.

— Het Russische eskader dat onlangs ter reede van Koppenhage was gearriveerd, is den 11den naar Kroonstad vertrokken.

„Ter reede van Travemunde is den 14den de Russische oorlogskorvet *Eerkzo* van 26 stukken voor anker gaan liggen, komende van Kroonstad.

— Te Parijs heeft zich (misschien wel in navolging van hetgeen wij te dezen aanzien uit Luik hebben medegedeeld) eene vereeniging gevormd, tot het tegengaan van tweegevechten. Aan de toetredenden worden drie hoofdpunten opgelegd: 1° bij eede te beloven nimmer te duelleren; 2° nooit als getuige te dienen, en 3° alle middelen van overreding in het werk te stellen, ten einde tweegevechten te voorkomen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 17den September.

Men schrijft uit Stokholm hetgeen volgt: Onder de inrigtingen ter oefening en onderrigting onzer talrijke armee, gedurende den langen en duurzamen vrede welken wij genieten, vormt men in het goede saizoen, na afloop der oefeningskampen, bataljons van onderwijs. Een zoodanig bataljon wordt gevormd uit een soldaat of korporaal van iedere kompagnie, van al de regementen infanterie, met bijvoeging van eenen officier of onder-officier uit elke brigade of divisie. Deze keursoldaten onderrigten elkander om, bij hunne terugkeer naar hunne regementen, op hunne beurt, onderwijzers te worden van hunne kameraden. Men leert daar niet alleenlijk alle soorten van militaire oefeningen, maar ook het opstellen van kleine rapporten over militaire evolutiën, het verkennen des terreins, eenige kennis van fortificatie, artillerie, rekenen, kortom alles wat een veteraan noodig heeft om den jongen soldaat eenmaal als chef te kunnen dienen. Voorts laat men hem allerlei gijmnastische oefeningen verrigten, ten einde ook hunne physieke krachten te ontwikkelen; de Kroonprins en hooge officieren wonen deze oefeningen veeltijds bij.

— Volgens berigt uit Munchen werd Koning *Otto* van Griekenland tegen het einde dezer maand aldaar terug verwacht, en zou deszelfs huwelijks-verbindtenis met de Prinses *van Oldenburg* den 3den october in Munchen gesloten worden. Voor de ontvangst der Prinses werden reeds groote toebereidselen gemaakt.

Uit Weenen schrijft men dat HH. MM. de Keizer en Keizerin van Oostenrijk, met derzelver gevolg, den 18den dezer aldaar worden terug gewacht, en door de burgerij plegtig zullen worden ingehaald.

Te St. Petersburg had men den 6den dezer berigt, dat de Keizer den 25sten Augustus, na te Moskau revue over de troepen te hebben gehouden, van daar naar Nieuw-Novogorod verder was gereisd en er den 27sten aangekomen. Zijn geheel onvoorbereid bezoek had aldaar de levendigste vreugde verwekt en de geestdrift was ten top gestegen toen zich de Monarch, op de drukke jaarmarkt, midden onder de kooplieden en talrijke ingezetenen begaf, en zich daarna op het balcon van het gebouw der directie aan het volk vertoonde, na de eerewacht, die voor het huis gesteld was, afgedankt te hebben.

Volgens latere tijdingen is de Keizer den 1sten dezer met eene stoomboot te Kasan aangekomen.

— Keizer *Ferdinand* en zijne Gemalin bevonden zich den 11den nog te Praag, gaven er gastmalen en woonden er concerten bij. Den 10den heeft de installatie der aartshertogin *Theresia*, dochter van den aartshertog *Karel*, tot abtdis van het adelijk Damesstift, op het koninklijk slot plaats gegrepen. Daar de Vorstin in deze betrekking de krooning der Keizerin moet doen, is het waarschijnlijk dat deze plegtigheid voortgang zal hebben en niet tot nadere gelegenheid worden uitgesteld.

ENGELAND.

LONDEN, den 18den September.

Over Falmouth heeft men heden het berigt ontvangen dat de constitutie van 1820 te Lissabon is uitgeroepen en door de Koningin Dona *Maria* bezworen. In den namiddag van den 9den dezer hadden zich vele manschappen der nationale garde van die hoofdstad aan den oever van den Taag verzameld, onder het voorwendsel van de onlangs te Oporto nieuw benoemde leden der cortes, die als hoogst liberaal bekend stonden, te gaan ontvangen. Die nationale gardes hebben vervolgens eensklaps kreeten voor de staatsregeling van 1820 en tegen het ministerie Carvalho, doen hooren. Na het vallen van den avond werden de troepen der bezettingstegen de oproerige nationale gardes uitgezonden; doch, zonder dat er eenig schot gedaan was, liepen de troepen dadelijk over en verbroederden zich met de burgers. Slechts twee kolonels hebben tegenstand willen bieden, doch hebben, door hunne ondergeschikten verlaten, de vlugt moeten nemen. Des nachts ten twee ure is eene bezending het paleis der Koningin binnengekomen, en heeft die Vorstin overreed, om, daar toch geen tegenstand denkbaar was, de staatsregeling van 1820 aan te nemen en te bezweren. In den ochtend van den 10den is de nieuwe grondwet plegtig uitgeroepen, en zijn alle de troepen en nationale gardes voorbij het paleis getrokken, van welks balkon de Koningin en haar gemaal den stoet die groote vreugde aan den dag legde, begroetten. Bloed schijnt bij deze omwenteling niet gestort te zijn. Maar den 10den liep het leven van Carvalho en de andere ministers, die in het Koninklijk paleis verborgen waren, gevaar. Zij zouden zich echter waarschijnlijk nog op een Britsch oorlogschip kunnen redden. De heeren *de Sá Bandeira* en *de Lumiares* zijn tot ministers benoemd.

— Eerstdaags zullen hier gedenkschriften van den prins van Canino, *Lucien Bonaparte*, het licht zien.

— Te Manchester wordt dezer dagen een groot muzijkfeest gegeven, hetwelk vele lieden van hoogen rang, onder anderen de Hertog van Brunswijk, bijwonen. De entreebiljetten voor dat feest en het daarmede verbonden bal hebben gedurende drie dagen de aanzienlijke som van bijna tien duizend zes honderd ponden sterling opgebragt.

— Aan het admiraliteits-gebouw te Londen zijn dezer dagen verscheiden, voor werkelijke dienst onbruik gewordene oorlogschepen verkocht; onder andere bodems hebben opgebragt het schip *Scarborough* van 74 stukken, liggende te Deptford 6220 pond sterl.; *Greenwich* van 74 stukken te Portsmouth 5310 p. st.; *Swalow* te Plijmouth 1000 p. st.; *Zephyr* te Plijmouth 640 p. st.; *Experiment* van 44 stukken te Liverpool 1400 p. st.; *Santa Margaritha* van 36 stukken te Liverpool 1710 p. st. enz. Agenten van vreemde mogendheden werden bij deze verkooping niet toegelaten.

— Gisteren Zaturdag waren de 3 pCt. gec. 90; Rusland 108½; Spanje 28¾; Port. 39¼; Holl. 2½ pCt. 53; en dito 5 pCt. 102.

169ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

TWEEDE KLASSE.

1ste Trekking: N°. 15371 een premie van *f* 1000.
2de — N°. 5853 een prijs van *f* 20,000. N°. 5471, *f* 1000.

Graanmarkt te Amsterdam,

MAANDAG, *den 19den September.*

TARWE. — Goed prijshoudend, met goeden handel aan gebruikers: 125, 127, 128 ℔ Bonte Poolsche *f* 215, 233, 238; - 130 Lubecker *f* 215; - 123, 128 geringe Holsteinsche *f* 180, 200; - 132 O. Rhijn *f* 215; - 124, 126, 130, 131 Vriessche *f* 172, 176, 190, 193; - 122 Oldammer *f* 168; - 134 J. Kleefsche *f* 223; - 131 J. Bovenlandsche *f* 242.

ROGGE. — Mede goed prijshoudend: 120, 121 ℔ Pruissische *f* 134, 136 in Entrepôt; - 118 Knappe Riga *f* 158; - 124 Rostocker *f* 163; - 126 N. Drentsche *f* 162; - 124 Drentsche *f* 156.

GARST. — Met weinig handel: 104 ℔ Oldammer Winter *f* 121.

HAVER. — Ruim prijshoudend: 86, 88 ℔ Oude fijne aan de Zaan *f* 80, 82; - 86 Oude dito hier *f* 86; - 84 Zwarte bij partij *f* 80.

BOEKWEIT. — Als vorcht: 119 ℔ N. Nijkerker *f* 150.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (19 *September*) waren genoteerd: Werkel. Sch. 2½ pCt. 52¾, 53, 52⅞; dito 5 pCt. 100½, ⅞; Kansbill. 22³⁄₁₆, ½; Amort.-Sijnd. 4½ pCt. 95¾, ½, 96¼, 96; dito 3½ pCt. 78¼, 77¾, 78; Ardoins 85 £, 25 3/16, ¼, 26⅛; dito onbep. 24⅞, 25⅜; Uitgest. 9⅜; Columb. 19⅝, ½.

*** Commissarissen Directeuren over het *TEEKEN-INSTITUUT* der Stad Breda, brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen derzelve Stad, dat de Cursus voor de HANDTEEKEN- en BOUWTEEKENKUNDE, dit jaar weder zal aanvangen, met den 1sten October aanstaande, en dat zal worden geaccordeerd tot het inschrijven van de Namen, der geene, welke verlangen daar aan deel te nemen, op Donderdag den 22sten dezer, des namiddags ten vier ure, in het Locaal voor het Teeken-Instituut, Wijk A. N°. 26, in de Eindstraat, binnen deze Stad.

BREDA, den 19. September 1836.

Commissarissen Directeuren voornoemd,
Mr. J. F. C. J. DE ROY, P. L. PAES,
Mr. C. J. F. VAN DEN HEUVEL, W. VERLEGH.

TE KOOP:

Een HUIS, in de Kraanstraat, Wijk D. N°. 375, hebbende een fraai uitzigt over de geheele lengte der Haven, bestaande in eene Beneden- en twee Boven-Kamers, ruime Keuken, Kelder, Zolders en verdere gemakken. — Voorts een KEUKEN-KAGCHEL, geheel nieuw, Brusselsch maaksel, beide te bevragen bij den bewoner van bovengenoemd perceel.

B. TILENIUS, te Stadtlohn,

rekommandeert zich tot het leveren van alle soorten van nieuwmodisch gesleepene moderne KAGCHELS, waaronder zijn *Circuleer-Kagchels*, naar den laatsten smaak, met Glazen Deurtjes, waardoor het braden van het vuur te zien is; alsmede allerbande soorten van bijzonder nuttige en fraaije IJZEREN KOOK-MACHINES, van 3 tot 23 gaten, met al derzelver toebehooren, waarin ook zijn van 1 tot 4 Braadovens, een Waterketel, ter grootte van 2 tot 14 emmers, wordende met eene Kraan afgetapt en met ordinair Hout-, Turf- of Kolenvuur gestookt; ook hebben zij het bijzonder nut, dat in Keukens, alwaar het rookt, de rook niet den minsten hinder meer veroorzaakt, waarvoor gegarandeerd wordt. Verder levert hij alle soorten van Gepolijste VIJZELS voor Apothekers, WATERPIJPEN van 2 palmen en 5 duimen tot 2 ellen en 8 palmen lang, en van 5 tot 62 duimen wijd. Hij verzoekt degenen, welke tot bovengemelde goederen genegen zijn, hun adres en hunne brieven te willen bezorgen, tot heden en morgen bij VAN ALPHEN in de *Kroon*.

Russisch Pelterij-Magazijn.

De Ondergeteekende heeft de eer het geëerd publiek in deze Stad en omstreken te berigten, dat hij heden met het INPAKKEN zijner PELTERIJ-WAREN een aanvang maakt, en nog tot Vrijdag verkoopt en alle Bestellingen aanneemt.

D. JACOBOWICZ,
Fabrikant in Russische Pelterijen.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.